

TTUKU, EKIALDE HURRUNEKO LAGUNA

Joseba Urcelai

Hiru aste igaro nituen han, Asiako paisaia misteriotsu eta liluragarriak miresten. Dhebi izeneko herrixka hartan ezagutu nuen Ttuku. Inoiz ez ditut ahaztuko egun zoragarri haiek, nire bizitzako oporraldi zirraragarriena izan bait zen.

Abuztuaren hamalaua zen eta egun hartan, eguzkiak zoko guztiak berotzen zituen. Bazkalondoren bizikleta baten txirrin hotsa entzun nuen.

—Postaria izango duk —esan nuen nirekiko.

Eskutitz bat eman zidan, osaba Joakina. Bertan, Asiara bidaia bat egiteko asmoa zuela eta ea joateko gogorik nuen galdetzen zidan. Izugarri poztu nintzen. Hurrengo egunean, bidaiarako ongi prestatu ondoren, osaba Joakinen etxeruntz abiatu nintzen trenez, Bartzelonara alegia.

Beti bezain humoretsu zegoen. Osaba Joakin, berrogeitamar bat urtetako gizon lodikotea zen, azal beltzaranekoa eta ile zuriduna. Kentzen ez zuen kapel marroi bat zeraman beti.

Abuztuaren hamazazpian irten ginen Dhebiruntz, “Argitxu” izeneko itsasuntzian. Gurutzaldi lasai baten ondoren, Turkiara iritsi ginen. Gaua han igarotzea erabaki genuen. Txit interesgarriak ziren etxeak, kaleak, dendak eta Turkiago biztanleen jazkerak. Biharamonean Tasanara joan ginen trenez, Indiaren ipar-mendebaldean kokaturik dagoen hiri batetara. Azkenik, sardina pota bat zirudien autobus zaratatsu batetan, Dhebira heldu ginen.

Haseran, basamortu batetan galdurik zegoen herrixka hil bat iruditu zitzaidan, eta jakinahia ezin eutsirik, osaba Joakini zera galdetu nion:

—Osaba, hemen ez al da jenderik bizi?

—Bai, noski! Baina Dhebiko jendea, zazpi t'erdiak aldera oheratzen da, biharamonean goiz jaikitzeko.

—Zazpi t'erdiak... —pentsatu nuen, gure herrian gauez egiten genituen parrandak gogoratuz.

Baina bapatean, norbaitek entzun izan banindu bezala, izugarrizko jendetza bildu zen etxe baten inguruan.

—Sua! Sua!! —entzun zitekeen nonahi.

—Korri Joseba, goazen ea zer gertatzen den ikustera.

Osaba Joakin eta biok, jendetza hartara hurbildu ginen. Ke ilunez inguraturik zegoen etxe handi bat ikus zitekeen.

—Ba... Baina hori gure hotela da, gure hotela!! —oihukatu zuen osaba Joakinek, baina bere ahotsa jendearen marmarren artean desagertu zen. Ez ziotela ulertzen zirudien.

Sugarrak leihoetatik kanpo agertzen ziren jadanik. Hotelaren zutoinak, sugarretan bildurik erortzen ziren lurrera, eta azkenik teilatua ere bai. Osaba Joakin, sua itzaltzeko ahaleginen ondorioz izerditan blai eginik, burumakur hurbildu zitzaidan eta sorbaldan esku bat jarriz, galdara kezkatu bat egin zidan:

— Non pasako dugu gaua gaur?

Hitz hauek entzutean, pixkabat bildurtu nintzen. Kanpoan igaro behar ote genuen gaua? Baina bapatean...

—Joakin!! Zer habil hi hemen?

—Ahmed!! Aspaldiko laguna!

—Oporretan al hago?

—Bai, nire ilobarekin etorri nauk.

—Hire iloba?

Osaba Joakinek aurkeztu ninduen eta Ahmed bere lagun zahar bat zela esan zidan. Behin baino gehiagotan antolatu omen zituzten safa-

riak elkarrekin. Gure hotela erre zela entzutean, berehala konbidatu gintuen bere etxera.

Ahmed-en etxe ingurura heldu orduko, oso ilun zegoen, baina kri-seilu batzuk etxaldea argizatzen zuten. Etxe hartara iristean jakin izan nuen, Ahmed-ek seme bat zuela: Ttuku. Afalorduan ikusi nuen lehenengo aldiz; bere azala ikatza bezain iluna zen. Oso ixila zen eta ez ziotuen bere begiak behin ere plateretik jaso; mutil bildurti eta lotsatia iruditu zitzaidan, baina... oker nengoen.

Afalondoren gure gelalara joan ginen, gau lasai bat igarotzeko asmoz, baina oheratzeko gertu nengoela, norbaitek atea jo zuen. Ez zitzaidan nor zen galdetzerik bururatu eta atea ireki nuen. Ttuku zen.

—Sar... Sar al naiteke? —galdetu zuen ahots dardarti batez.

—Bai, noski.

Biok ixilik geunden, ez genekien zer esan.

—Ni Ttuku naiz! —esan zuen irribarre batez, ixiltasun hura hautsiz.

Ixilik nengoen, ixilik eta harriturik. Zertara etorri ote zen Ttuku nire gelara? Zergatik ez zidan inoiz aipatu Ttuku osaba Joakinek?

—Ttuku naiz —errepikatu zuen—, nola duzu izena?

—Joseba.

—Eta zu ere ba al zatoz safarira?

—Zein safari?

—Ez al dakizu? Nire aitak safari bat antolatu du biharko, eta denok joango garela uste dut.

—Atseginez joango nintzateke...

—Iupi!! —oihukatu zuen Ttukuk, eta jauzi batez ohe gainean etzan zen bortizki. Koltxoiaren malguki zaharrek izugarritzko kirrinka atera zuten.

Luze aritu ginen hitzegiten Ttuku eta biok, eta gure artean lagunkidetasun berezi bat sortu zen. Gauza bat behintzat zihur nekien: bihurrikeriak atsegin zitzaizkion, asko gainera!

Azkenik bere gelara itzuli zen. Oraindik ere harriturik nengoen: nola zitekeen oso lotsatia zirudien mutil bat, bapatean hain jostalari bi-

hurtzea? Ez nintzen hortaz asko kezkatu eta ohera sartu ondoren, pixkanaka-pixkanaka begiak itxi zitzaizkidan, leihotik igarotzen zen izar disdiratsuen argipean lo hartu arte.

Iratzarri nintzenerako, eguzkia gogor sartzen zen nire gelako leihotik. Kanpoaldean mugimendu handia nabari zitekeen. Nagiak atera ondoren, behera jaitsi nintzen gosaltzeko asmoz.

—Joseba, berri pozgarri bat dut —esan zidan osaba Joakinek—, Ahmed-ek safari bat antolatu du eta gaur bertan irtengo gara.

Ez nion esan jadanik banekiela, beharbada haserretu egingo bait zen, hala ere oso pozik nengoen safariaren tira-bira guzti hura egia zela jakin nuelako. Probisioak behar genituela eta, Ttuku eta ni bidali gintuzten merkatuta. Liluraturik nengoen, hain zen ezberdina! Mahai ugari ikus zitekeen gainean, mila motatako tresna eta jakiak zituztelarik.

—Hi, Ttuku, zer erosi behar diagun ba aldakik?

—Bai, aitak zerrenda bat eman zidak eta gauza pilo bat zeuzkeagu erosteko.

Alde batetik bestera ibili ginen barazki, aragi eta beste zenbait jaki erosten. Armentzako munizioa ere erosi genuen.

—Baliteke erabili beharra izatea —erantzun zidan Ttukuk zertarako erosten zituen galdetu nionean—, nork daki...

Merkatua jendez beterik zegoen eta gauza bakoitza erosteko denbora asko itxaron behar zen, jendearen bultzakaden artean.

Jakiak paper urdin batzuetan biltzen zituzten eta ondoren txanpon arraro batzuekin ordaintzen ziren.

Saltokien inguruan makina bat ume zebilen jendeartetik korrika jolaasteko asmoz. Trapu zaharretan bildurik, bultzaka eta biraka zebiltzan eta bapatean hietako batek bultzatu ninduen eta oreka galduz, Ttukuren gainera erori nintzen, ondoren biok barazkiak saltzen zituzten mahai gainera erortzen ginelarik. Saltzaileak bere haserrea kanporatu zuen, izugarritzko mehatxuak oihukatuz:

—Ume mukitsuak! Harrapatzen bazaituztet...!

—Korri Joseba, goazen hemendik!

Hori entzutean, nire hankak zistu bizian eragin nituen, ahal nuen azkarren urrunduz. Jende gutzia guri begira zegoen, hura zen lotsa!

Bazkal ordurako iritsi ginen etxera. Ahmed eta osaba Joakin eki-paia prestatzen ari ziren: lotarako dendak, gauetarako manta lodiak, olio-kriseiluak, kamioiarentzako gasolina, eta batez ere... ura.

—Zein bide jarraituko dugu, osaba? —galdetu nion.

—“Tussaj” deritzan bide zahar bat jarraituko dugu.

—Bai, bide hori aintzinako nomadek erabiltzen zuten, desertua zeharkatzeko. Nahiko bide gogorra da, oso lehorra, baina noizbehinka oasi batzu agertzen dira —esan zuen Ahmed- ek.

—Batzutan, lapurrak ere agertzen dira, horregatik oso arriskutsua da “Tussaj” bidea —esan zuen Ttukuk.

—Lapurra? —galdetu nion beldurturik.

—Ja, ja, ja... —barrez lehertu zen Ttuku—, ziria sartu dizut.

Asko lasaitu nintzen hori entzutean, uf, lapurrak! Hala ere nire barruan zerbait sentitzen nuen, bidea erabat segurua ez zela esaten zidan zerbait...

Bazkalondoren irten ginen etxaldetik, kamioi batetan; oso kamioi indartsua zen eta bere gurpil sendoek, desertuaren azal latza ongi jasangozutela zirudien, hori uste nuen nik behintzat.

Eguzkiak asko berotzen zuen, eta pixkanaka-pixkanaka, landareak desagertzen zihoazen, azkenik, harezko itsaso bero eta lehorra eta irla bakartiak ziruditen kaktoak bakarrik gelditu ziren arte.

Animaliarik ez zen ausartzen paraje bakarti haietan ibiltzen, putre zahar eta goseti batzu bakarrik eta batzutan behartutako ganbelu gizajajoren bat.

Gaua gaineratzen ari zitzaigularik, oasi batetara iritsi ginen. Jende ugari zegoen gaua han igarotzeko asmoz. Gure dendak jaso ondoren, oheratu ginen mantekin ondo estalirik, noski. Asko kostatu zitzaidan lo hartzea, nire burua biraka erabili bait nuen, milaka gauzetan pentsatuz.

Biharamonean goiz jaiki ginen.

—Zoazte putzura zuen gorputzak garbitzera —eran zigun Ahmed-ek.

Putzuko ura izugarri hotza zegoen, eta oso garbia. Gure alboan bi neskatxa gazte zeuden eta Ttuku berehala hasi zen bihurrikeriak pentsatzen:

—Ikusten al dituk bi neskaxa hoiek? Barre pixkat egin genezake.

—Aizak, Ttuku, ez ezak istilurik sortu, eh?

—Broma txiki bat besterik ez, barre pixkat egiteko —esan zuen eta ondoren bi neskaxei hurbildu zitzaien. Bapatean haietako bat bulzatu zuen uretara.

Haiek ziren oihuak, haiek! Ttuku, beti bezala, barrez lehertzen ari zen, neskaxa gizarajoa uretan negarrez, eta ni erabat harrিতuta nengoen.

Berehala etorri ziren osaba Joakin, Ahmed eta neskaxen gurasoak. Ez zekartzaten batere aurpegi onik. Ttuku oraindik barrezka ari zen, baina aitak bere begirada zorrotza bota zionean, berehala ixildu zen. Errieta txiki baten ondoren —begirada guztiak Ttukuri zuzenduak zeuden— denok lasaitu ginen. Neskaxak eta beraien gurasoak, oasian gelditu ziren eta guk gure bidea jarraitu genuen.

Haseran baino azkarrago mugitzen ginen eta Ttuku eta ni oso gus-tora gindoazen atzekaldean, leihoetatik eskuak atereaz. Baina bapatean, gurpil bat zulo batetan sartu zen, eta mugimendu bortitz baten ondoren, kamioia itxuli egin zen, gu guztiok barruan geundela.

Hautsa besterik ez nuen ikusten nire inguruan.

—Ongi al zaudete guztiok? —galdetu zuen osaba Joakinek. Bere ahotsa kanpoaldetik zetorrela zirudien.

—Bai —erantzun genuen Ttukuk eta nik baina Ahmed-ek... ez zuen erantzuten!

—Aita! Aita! —oihukatu zuen Ttukuk behin eta berriro.

—Ongi nago, kolpetxo bat besterik ez dut.

Kamioitik irtetea lortu genuenean, osaba Joakin eta Ahmed-ek, kamioia aztertu zuten goitik beheraino.

—Kanpotik ongi dagoela zirudik, Joakin.

—Bai. Begiratu iezaioke motorra, ea kalterik jasan duen.

—Hau ere ongi dagoela zirudik, baina... Arraioa!! Balbula bat hautsita dik!

—Ezin al duk konpondu?

—Ordezko piezarik gabae ezinezko duk. Mila arraioa!! Orain oinez jarraitu beharko diagu.

Ahal izan genuen guztia bizkar gainean hartu eta gure etengabeko bidaia jarraitu genuen "Tussaj" bidean zehar. Une haietan, etsipena zen nagusi gureartean, baina ahal ere gure aldetik alaitasun pixkat jarzen saiatzen ginen. Ahmed-ek, Ttukuren bihurrikeria aldrebesenak kontatu zizkigun, deabrua bera baino aldrebesagoak. Denboraldi bat aritu ginen barreagaraka.

Baina egia esateko, desertuak infernu bat zirudien, guk beste itxura bat eman nahi bagenio ere. Alde guztietatik hareak inguratzen ginen. Haizea ere nahiko gogor hasi zen jotzen.

—Hondar ekaitza datorrela zirudik.

—Bai, eta nahiko gogorra izango duk gainera.

—Hurrengo oasiraino zenbait falta duk, Ahmed?

—Dexente oraindik, ez gaituk ekaitza hasi aurretik iritsiko.

—Orduan hementxe bertan gelditu beharko diagu hondar ekaitza igaro arte.

Dendak ahal genituen azkarren jaso genituen, lurrari ahalik eta gogorren lotuz kabila luzeen bidez. Ondoren ekipaia denda batetan sartu eta gu beste denda sartu ginen, ekaitzaren zai.

Ordu erdi baten buruan hondar ekaitza gainean genuen eta gure dendek, ume baten eskuetan biraka zebiltzan jostailuak ziruditen. Haize eta hondarrak etengabe kolpatzen zituzten eta momentu batzuetan eramango zituztela zirudien.

—Aiba! Kanpoan utzi diat! —oihukatu zuen Ttukuk bapatean.

—Zer?

—Ura! Kanpoan utzi diat! Haizeak eramango dik!

—Berdin duk, orain ezin haiz kanpora irten.

—Baina ezin gaituk urik gabe gelditu...! —oihukatu zuen, aldi berean kanpora irtetzen zelarik.

Ezin nintzen ezer egin gabe gelditu eta ni ere kanpora irten nintzen Ttuku geldiarazteko asmoz. Kanpora irten aurretik norbaitek sorbaldatik heldu zidala gogoratzen dut, baina mugimendu baldar batekin askatu nintzen. Kanpora irtetzea lortu nuenean, berehala sentitu nuen erle talde bat zirudien hondarra nire aurpegia ziztatzen. Arnasarik ezin

nuen hartu eta eztarria hondarrez betetzen ari zitzaidan. Nire burua biraka sentitu nuen, zorabiatzen ari nintzen. Begien aurrean puntu dizdiratsu batzu nituen eta nire zangoek dardararen ondorioz ezin zuten jadanik nire gorputzaren pisu nekagarria jasan. Konortea galdu aurretik sentitu nuen azken gauza, harearen gainera erortzen zen nire gorputza izan zen.

Eguzkiak azala erretzen zidan konortea berreskuratu nuenean. Eztarria erabat lehorturik nuen, arnasa hartzea kostatzen zitzaidalarik. Burua altxatu eta esku bat ikusi nuen nire alboan. Ttuku zen! Zaplasteko batzuen ondoren iratzarri zen eta haseran tontotua bazegoen ere, berehala eznatu zen ur pixka bat edatean.

—Besteak ikusi al dituk? —galdetu zidan.

—Ez, baina oso urrun ez dituk ibiliko. Nola bururatu zitzaian ur bila kanpora irtetzea?

—Ez zekiat, ba... urik gabe gelditzeak bildur izugarria ematen zidan.

—Eta aurkitzean zer egin huen?

—Eskuetan hartzearekin batera konortea galdu nian.

—Espero diat osaba Joakin eta hire aitak nahiko izango diatela.

—Baietz uste diat. Nire aitaren kantinplora ia beterik zegoen. Noruntz jo behar diagu orain? Haizeak arrasto guztiak ezabatu dizkik.

—Bide bat hartu eta iritsiko gaituk nonbaitera —esan nion, baina ez zihurtasun osoz.

Pauso astun eta geldoekin abiatu ginen, norabiderik gabe. Asko ibili ginen noizbehinka atsedean batzu hartuz. Atsedean haiek, ura edateko aprobeztatzen genituen, baina azkenik, ura bukatu zen eta eguzkiak gogor jotzen zuen. Beroa jasanezina zen eta urik ez bagenuen lortzen...

—Ttuku, oso nekatu al hago?

—Ezin diat gehiago, atsedean bat hartuko al digu?

—Ez! Bertan frijituko ginatke. Aizak, han hurrunean, ez al duk zerbait ikusten? Mugitu egiten duk.

—Jadanik hasi haiz beroaren efektuak jasatzen —esan zidan.

—Bai zera! Ez al duk ikusten? Pal... Palmondo bat duk!! Haizeak dantzan darabilen palmondo bat!

Gelditzen zitzaizkigun indar guztiekin hasi ginen korrika, hondarraren erruz behin eta berriz erortzen ginelarik. Oasira iritsi ginenean, birritan pentsatu gabe uretan sartu ginen, jauzi handi batez. Ura gure hezurretaraino heldu arte egon ginen putzuan. Bizitzaren sentsaziorik ederrena iruditu zitzaidan, nire gorputza maindire leun eta heze harekin busti ahal izatea. Landareetatik fruitu gutxi batzu hartu ondoren, desertuan barrena jarraitu genuen. Pare bat kilometro ibiltzean, bi puntu beltz ikusi genituen hurrunean, inurri galduak ziruditen bi puntu beltz.

—Osaba Joakin eta hire aita direla uste al duk? —galdetu nion Ttukuri.

—Beharbada. Beraiekin elkartuko gaituk.

—Baina, baliteke...

—Lapurrak? —galdetu zidan, esan nahi niona ulertuz—. Esan nian basamortuan ez dagoela lapurrik!

Ttukuk esandakoari jaramon egin nion eta nahiko hurbildu gintzaikienean, oihu batzu bota genizkien, eta berehala etorri ziren guregana; hantxe zeuden bi ganbelutan eseririk, baina ez guk espero genituen pertsoank, baizik eta... ezpata bana zuten bi ezezagun! Bibote luze eta zikinak zituzten eta begi oso ilunak. Marmarka hitzegiten zuten beraien artean.

—Igo zaitezte ganbeluetara! —agindu ziguten.

—Ez daukagu dirurik, ezta baliotsua den ezer —esan nien.

—Igo ganbeluetara, mukutsuok!!

Obeditu beharra izan genuen. Ganbeluaren mugimendu monotonoak logurea ematen zuen, eguzkiaren beroak ere efektu berbera sortzen zuelarik. Zer nahi ote zuten gugandik itxura zatarreko gizon haiek?

—Bahitu egin gaituzte, ondoren dirua eskatzeko —pentsatu nuen nirekiko—, edota beharbada, esklabu gisa saldu nahi gaituzte, bai, hori da! Gizon hauek, esklabu saltzaile zikin batzun dira.

Ordu luzeak igaro genituen desertuan zehar, eta jadanik ez nekien

“Tussaj” bideaa jarraitzen genuen edota kilometro askotara desbideratu ginen.

Azkenik, basamortuko duna molestagarriak, mendixka batzuren atzekaldean desagertu ziren, harriz betetako lur lehor bati lekua eman ez. Herrixka txiki batetara iritsi ginen erabat nekaturik —ni behintzat bai— eta espetxe bat zirudien leku batetan sartu gintuzten. Jendez beterik zegoen.

—Esklabu bezala salduko gaituzte, Ttuku.

—Gaizkile zikinak...!

—Eh, zuek! —esan zigun gure ondoan zegoen agure ilezuri batek— Zer egiten duzue hemen hain gazteak izanik?

—Desertuan harrapatu eta hona ekarri gaituzte. Zer gertatuko zaigu? Esklabu bezala salduko al gaituzte?

—Ez, baina antzerako zerbait. Hara, Abdul Tank izeneko izaki mespreziagarri baten lurrak lantzera eramango gaituzte. Lur hauek, “Tussaj” bidean zehar joan eta Bhara-tik igaro ondoren, “Tussaj” mendikatearen bestaldean aurkitzen dira.

—Bhara... Bhara esan al duzu? —galdetu zion Ttukuk interes handiarekin.

—Bai, Abdul Tank-en lurretara iristeko, Bhara-tik igaro beharra dago.

—Galdu izan ez gabina, Bhara izango litzateke gure bidaiaren helmuga.

—Beharbada, osaba Joakin eta zure aita Bhara-ra helduko ziren jadanik!

Idea horri birak eta birak eman nizkion gau hartan. Zer gertatuko ote zen “Tussaj” bidearen amaieran?

Biharamonean, goizean goiz irten ginen, talde handi bat osatuz. Talde luzearen alboetan, Abdul Tank-en gizon maltzurak zihoazen zaldiz. Berriro errepikatu ziren beroa, egarria eta hondarra, hondar bero eta sakona. Gau hotzetan atsedena hartuz eta ogi gogor zati batzu jabez iritsi ginen Bhara-ra.

—Atsedunik hartu behar al dugu hemen, Hassan? —galdetu gendon bi egun lehenago ezagututako agureari.

—Bai, gaua hemen pasako dugu, herrixkatik kilometro erdira da goen etxe zahar batetan.

—Nola dakizu horrenbeste, Hassan? Lehenago ere, hemen egon zinela dirudi.

—Arrazoia duzu. Bi urte daramatzat egoera honetan. Nire aita hiltzean hasi zen guztia: kale gorrian nengoen eta Abdul Tank-en gizonek harrapatu ninduten. Ezin nuen egoera hura jasan eta hilabete bat baino lehenago, ihes egitea lortu nuen. Baina zoritxarrez, berriz harrapatu ninduten, basamortuaren erdian ia hilik nengoelarik. Geroztik, hementxe nago, lan eta lan.

Herrixka inguratuz iritsi ginen Hassan-ek aipatutako etxera. Gogor lan egin genuen infernu hartan, oso gogor. Ttuku gaixotu eta lan egin gabe egon zen astebete.

Hassan-ek esan bezalaxe, berehala jasanezina bihurtu zen egoera hura, beraz, Hassan eta bere lagunek, gelditzen zen irteera bakarria prestatu ziguten: ihesa!!

Bazegoen etxe zahar hartan lurrazpitik zihoan tunel bat, baina pertsona helduentzat txikiegia zena. Pertsona helduentzat, baina... ez Ttuku eta niretzat! Gau hartan tunel heze eta ilun hartan zehar igaroz ihes egitea lortu genuen. Bhara-ko erdigunera heldu arte egin genuen korrika, behin eta berriro gure atzekaldera begiratuz. Ahmed eta osaba Joakin herrixkan egongo al ziren?

—Nora joango gaituk? —galdetu zidan Ttukuk.

—Ez zekiat, ba... Kontuz!!

Kamioi bat abiada handian zetorren guregana. Metro erdi batetara gelditu zen izugarrizko zarata ateraz. Gidaria izututa zegoen, baina izu hori zoriona bihurtu zen Ttuku eta ni ikustean; gidari hura... Ahmed zen!! Eta bere alboan osaba Joakin zihoan. Izugarri poztu ginen eta gertatu zitzaiguna kontatzean ahozabalik geratu ziren.

—Honi buruz zerbait egin behar al diagu? —galdetu zion Ahmed-ek osaba Joakini.

—Abdul delako horrek inguru guztiak kontrolatuko dizkik eta oso zaila izango duk ezer egitea.

Biharamonean Dhebi-ra itzuli ginen, baina nire barruak, zerbait gaizki egin genuela esaten zidan, beharbada Hassan gizarajoa...

Afari handi baten ondoren Oñatira itzuli ginen osaba Joakin eta biok, herri lassai eta paketsu honetara. Osaba Joakin astebete geratu zen gure etxean eta ondoren, Bartzelonara joan zen, bere etxera.

Honela igaro nuen nire bizitzako oporraldirik zirrargarriena. Beharbada, oraindik ere pertsona gizarajo batzu Abdul Tank-en menpean lanegingo dute, edota beliteke jadanik gartzelan egotea. Hassan gizarajoa...

Dena dela, orain badakit lagun zoragarri bat dudala, Ttuku da, Ekialde Urruneko laguna.

J.U.